

PIRKANMAAN SOSIALIDEMOKRAATTIEN ALUEVAALIOHJELMA 2022

Hyväksytty piirikokouksessa 27.11.2022

HYVINVOINTIA, TERVEYTTÄ JA TURVALLISUUTTA

Pirkanmaan sosialidemokraatit haluavat nostaa ihmiset uuden hyvinvointialueen keskiöön ja rakentaa palveluita yhdessä kaikkien pirkanmaalaisten kanssa. Palveluita on kehitettävä siten, että niiden laatu, saatavuus ja asiakastyytyväisyys ovat Suomen kärkitasoa. Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee huolehtia, että kaikki sosiaali- ja terveysterveystoimen palvelut ovat tarjolla silloin, kun niitä tarvitaan. Palvelut kuuluvat jokaiselle tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti. Näin rakennamme parempaa huomista ja Pirkanmaata.

Hoito vireille välittömästi

Lääkäriin ja muihin palveluihin tulee päästä nopeasti. Toteutamme hoitolupauksen, joka takaa pääsyn kiireettömän hoidon palveluihin perusterveydenhuollossa – myös mielenterveyspalveluissa – seitsemässä päivässä. Lääkärin tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen tekemä hoidon tai palvelun tarpeen ensiarvio sekä yhteys palveluihin on saatava jo saman päivän aikana. Suun terveydenhuollossa hoito tulee järjestää viimeistään kolmessa kuukaudessa. Terapiatakuu tulee toteuttaa valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Avun piiriin tulee päästä aina yhdellä yhteydenotolla. Palvelun käyttäjällä on oikeus puhua äidinkieltään ja saada tarvittaessa tulkkaus.

Palvelut saa läheltä

Kehitämme Pirkanmaan hyvinvointialuetta vetovoimaisena yliopistollisena hyvinvointialueena ja merkittävänä yhteiskunnallisena toimijana. Peruspalvelut järjestetään lähipalveluina, ja niissä hyödynnetään sekä kotiin tuotavia että digitaalisia palveluja. Sote-keskusten palveluvalikoima määrittyy alueellisen palvelutarpeen mukaan. Sote-keskusten yhteydessä voi olla myös vuodeosastotoimintaa. Jokaisessa kunnassa Pirkanmaalla tulee olla vähintään sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluja tarjoava yksikkö.

Hyvinvointialue tuottaa erikoissairaanhoidon sekä sosiaalihuollon erityispalvelut pääosin itse. Pirkanmaa tekee tiivistä yhteistyötä erityisesti Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueiden sekä valtakunnallisen työnjaon mukaisesti muiden hyvinvointialueiden kanssa. Hyvinvointialue vastaa myös pelastuspalvelujen ja ensihoidon riittävydestä, oikea-aikaisuudesta ja laadusta.

Maan suurimpana hyvinvointialueena Pirkanmaa toteuttaa sosiaali- ja terveysterveystoimen palvelut lähtökohtaisesti omana tuotantona. Julkisia palveluita täydennetään yksityisiltä ja järjestöiltä hankittavilla palveluilla.

Henkilökunnan hyvinvointi turvataan

Henkilöstön hyvinvointi on laadukkaiden palveluiden keskeinen edellytys. Haluamme toteuttaa henkilökunnan siirtymisen hyvinvointialueelle hallitusti työolot ja jaksamisen turvaten. Osaava tukipalveluhenkilöstö, joka tuottaa ruokahuollon, puhtaanapidon, talous- ja henkilöstöhallinnon sekä tietohallinnon ja tekniikan palveluja, turvaa tärkeällä tavalla koko palvelutehtävän onnistumisen. Hyvinvointialueella kaikkia työntekijöitä kohdellaan tasa-arvoisesti. Henkilöstön johtaminen on oikeudenmukaista ja ammattitaitoista. Käytössä on kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän nollatoleranssi. Havaittuihin ongelmiin puututaan välittömästi ja henkilöstöä kannustetaan kertomaan havainnoistaan.

Henkilöstö on oman työnsä paras asiantuntija. Kannustamme hyvinvointialueen työntekijöitä oman osaamisensa kehittämiseen, työssä oppimiseen ja työyhteisön kehittämiseen. Kehittyvä ja mahdollistava Pirkanmaan hyvinvointialue on kiinnostava vaihtoehto muualta tuleville ammattilaisille. Pidämme työperäistä maahanmuuttoa yhtenä keinona sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten riittävyyden ja osaamisen turvaamisessa.

JOKAISELLE ASUKKAALLE LAADUKKAAT PALVELUT

Tahdomme, että palvelujen hyvä saatavuus ja laatu toteutuvat huolenpitona, itsemääräämisoikeuden kunnioittamisena, oikeudenmukaisuutena ja ihmisten välisenä tosiasiallisena tasa-arvona. Hoito- ja palveluketjut ovat sujuvia ja katkeamattomia.

Lapsille ja perheille tukea

Turvaamme lapsiperheiden palveluiden kehittämisessä nopean reagoinnin, ennaltaehkäisyn ja matalan kynnyksen palvelut. Koronapandemian jälkihoidossa haluamme nostaa keskiöön lapset ja nuoret, jotka ovat olleet etäopetuksessa ja joiden harrastaminen sekä sosiaaliset suhteet ovat vähentyneet. Moniammatillisella yhteistyöllä tulee varmistaa, että kaikista pidetään huolta. Neuvola- ja kouluterveydenhoitajien riittävyys turvataan. Lasten vanhemmille tulee olla saatavilla riittävästi tukea, ohjausta ja neuvontaa. Yhteistyötä perheiden, varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa sujuvoitetaan.

Tukea tarvitsevien lasten, nuorten ja perheiden palveluja kehitetään tiiviissä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Lastensuojelun asiakasmitoituksen toteutuminen varmistetaan, ja lastensuojelun sijaishuollon julkista palvelutuotantoa lisätään.

Nuorten tulee päästä nopeasti mielenterveyspalveluihin. Näin parannetaan myös kuntoutuksen onnistumista ja nopeutetaan opiskeluun ja työhön palaamista. Hoitotakuun, myös terapiatakuun, toteutuminen varmistetaan.

Opiskeluhoolto sekä sosiaali- ja terveyskeskukset tarjoavat ei-toivottujen raskauksien ja sukupuolitautien ehkäisemiseksi maksutonta ehkäisyä alle 25-vuotiaille.

Työikäisille varhaisen vaiheen toimia ja kuntoutusta

Hyvinvointialueen on panostettava työikäisten hyvinvointiin ehkäisemällä mm. kansansairauksia, kuten diabetesta, seulontatutkimusten, joukkotarkastusten ja muiden ennaltaehkäisevien palvelujen avulla. Varhaisen vaiheen toimilla vaikutetaan tehokkaasti terveyteen ja työkykyyn. Ennaltaehkäisevä työ on tärkeää aloittaa jo neuvolapalveluissa ja opiskeluhuollossa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee huolehtia työikäisten sosiaali- ja terveystalv palveluista omina tai ostopalveluina. Hyvinvointialue turvaa työterveyspalvelut silloin, kun työnantajan järjestämiä palveluja ei ole saatavilla. Työikäisten palvelut tuotetaan monituottajamallilla hyvinvointialueen omina, yritysten tai järjestöjen palveluina. Palvelujen piiriin kuuluvat myös yksinyrittäjät ja maatalousyrittäjät. Palvelutuottajien välisestä tiedonsiirrosta ja yhteistyön toimivuudesta huolehditaan. Heikossa työmarkkina-asemassa oleville ja toimintakyvyltään haavoittuvassa asemassa oleville hyvinvointialue antaa erityistä apua ja ohjaa heitä tarvittaviin kuntouttaviin palveluihin.

Perhelääkärijärjestelmää kokeiltava

Pirkanmaan hyvinvointialueen muutamalla sotekeskusalueella tulee aloittaa perhelääkärikokeilu. Kokeilu selvittäisi, miten perhelääkärijärjestelmä toimii perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon avopalvelujen tuottamisessa. Kokeilun piirissä olisivat kaikki sotekeskuksen alueella asuvat ja erityisesti lapsiperheet. Kokeilun tuloksia tulee arvioida seurantatutkimuksella, joka selvittää palveluiden vaikuttavuutta, saatavuutta ja laatua sekä asiakkaiden tyytyväisyyttä, henkilöstön saatavuutta ja asukkaiden hyvinvointia.

Ikäihmisille uusia palvelumuotoja

Ikäihmisten on voitava elää kodeissaan itsenäisesti mahdollisimman pitkään ja turvallisesti. Ikäihmisille tulee tarjota palvelutarvetta vastaavia palveluja oikea-aikaisesti. Palvelutarve arvioidaan yksilöllisesti, asumismuodosta ja asuinpaikasta riippumatta. Ohjausta, neuvontaa ja palveluja tarjotaan ikäihmisille oikea-aikaisesti.

Riittävä henkilöstömäärä varmistetaan hoivayksiköissä. Kotihoitoon tarvitaan riittävä henkilöstö ja omahoitajakäytäntö. Kotona asumisen ja hoiva-asumisen väliin luodaan nykyistä enemmän turvallisia, monimuotoisia, joustavia, yhteisöllisiä ja toimintakyvyn säilymistä tukevia asumisen palveluja. Hoiva-asumisen ostopalveluissa turvataan kilpailutuksen erityisosaaminen ja laadunvarmistusjärjestelmiä kehitetään.

Hyvinvointialue tekee kuntien ja järjestöjen kanssa monipuolista yhteistyötä ikäihmisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Vammaisille ihmisille räätälöityjä palveluja

Haluamme varmistaa, että kaikenikäiset vammaiset ihmiset saavat tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti. Vammaispalveluiden järjestämiseen tarvitaan toimiva yhteistyö kuntien kanssa, koska osa asiakkaista on myös kuntien sivistyspalveluiden piirissä. Kuntoutus- ja apuväline- sekä tulkkauspalvelut ovat keskeisiä vammaisille ihmisille.

Vammaisten palvelut tulee järjestää yksilöllisesti, ja siinä tulee hyödyntää myös henkilökohtaista budjetointia. Osa vammaisista ihmisistä tarvitsee tukea asumisessa, palveluihin hakeutumisessa sekä palveluista päättämisessä. Palveluiden saavutettavuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Asumispalveluissa hyvinvointialue huolehtii yhdessä kuntien kanssa, että vammaisille ihmisille kaavoitetaan riittävä määrä asuntoja ja heille järjestetään arkielämää tukevia palveluja.

Pelastuspalvelut hätätilanteessa tehokkaasti

Pidämme tärkeänä, että pelastustoimi on tehokas ja luotettava. Pelastuslaitoksella tulee olla vakaa ja ennustettava talous sekä osaava henkilöstö. Tuleviin vaateisiin vastataan jatkuvalla kehitystyöllä. Hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että pelastuspalvelut ovat laadukkaita ja kansallista kärkitasoa. Toimessa korostuu palonehkäisytyö. Pelastustoimen on pystyttävä varautumaan myös erilaisiin ennakoimattomiin poikkeustilanteisiin. Tahdomme minimoida pelastusalan riskit ja maksimoida toimintavarmuuden.

Pelastuspalvelut alueella tuottaa Pirkanmaan pelastuslaitos yhdessä alueen sopimuspalokuntien kanssa.

Sosiaalipalvelut asiakaslähtöisesti

Varmistamme, että asiakkaiden palveluihin ei tule katkoksia, kun sosiaalipalvelut siirtyvät hyvinvointialueelle. Samoin nykyiset asiakas- ja hoitosuhteet turvataan. Hyvinvointialueella arvioidaan asiakkaan palvelutarve kokonaisuutena ja niin, että hänen ei tarvitse kulkea ”luukulta” toiselle.

Aikuissosiaalityön vaikuttava palvelu varmistetaan siten, että yhdellä työntekijällä on kohtuullinen määrä asiakkaita. Ihmisten sosiaalista hyvinvointia tukevaa ja ongelmien ennaltaehkäisyyn keskittyvää sosiaalityötä vahvistetaan. Sosiaalipalveluja kehitetään asiakaskokemuksiin perustuen yhteistyössä työntekijöiden kanssa. Pitkäaikaisasunnottomuus poistetaan. Lisävoimavaroja kohdennetaan erityisesti mielenterveys- ja päihdepalveluihin.

Moniammatillisella yhteistyöllä varmistetaan, että kaikista pidetään huolta. Läheisten osallisuutta sosiaalipalveluissa vahvistetaan ja kokemusasiantuntijoita käytetään palveluiden kehittämiseen.

YHTEISTYÖLLÄ KOHTI KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA

Henkilöstön hyvinvointi on turvattava. On tärkeää, että Pirkanmaan hyvinvointialueen toimijat yhdessä varmistavat alueen asukkaiden luottamuksen palveluihin, joiden saatavuus, laatu ja toimintavarmuus ovat kansallista kärkeä.

Henkilöstö on tärkein voimavara

Arvostamme osaavaa ja hyvinvoivaa henkilökuntaa, ja pidämme työntekijöitä toimivien palvelujen tärkeimpänä voimavarana. Hyvinvointialueen on välittömästi ratkaistava osaavan työvoiman saatavuuden erityisiä haasteita. Ne koskevat sosiaalityöntekijöitä, sairaanhoitajia, terveydenhoitajia, lähihoitajia ja terapeutteja sekä yleis- ja erikoislääkäreitä. Nopeiden toimien lisäksi tarvitaan pitkän aikavälin kehittämistyötä.

Henkilöstön saatavuus tulee varmistaa laatimalla hyvinvointialueelle rekrytointi- ja henkilöstöstrategia. Siinä käsitellään työhyvinvointia, työolosuhteita, koulutusta, palkkausta ja johtamista, työperäistä maahanmuuttoa sekä yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa. Näitä osa-alueita kehittämällä voidaan lisätä Pirkanmaan hyvinvointialueen sote-osaajien ja -osaamisen veto- ja pitovoimaa. Oppisopimuskoulutusta tulee käyttää yhtenä keinona osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamisessa.

Opiskelijat ja tutkimus kumppaneiksi

Varmistamme, että Pirkanmaan hyvinvointialue tarjoaa laadukkaita koulutus-, työharjoittelu- sekä työssäoppimismahdollisuuksia tuhansille sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille sekä harjoittelu- ja työssäoppimismahdollisuuksia pelastusalan henkilöstölle. Erityistä huomiota kiinnitetään työpaikalla tapahtuvaan hyvään ohjaukseen.

Hyvinvointialueen vahvuutena ovat sosiaalialan oppilaitosten, ammatillisten koulujen sekä Tampereen yliopiston laaja-alaiset opetus-, tutkimus- ja kehittämismahdollisuudet niin lääketieteessä, hoitotieteessä, sosiaalitieteissä kuin johtamistieteissäkin. Kaupin yliopistollisesta sote-keskuksesta kehitetään valtakunnallinen edelläkävijä ja toimija, joka luo edellytykset hyvinvointialueen laadukkaalle peruspalvelujen tutkimukselle, innovaatiotoiminnalle ja opetukselle.

Kaikkia palveluntuottajia tarvitaan

Huolehdimme, että Pirkanmaan hyvinvointialueen asema on valtakunnallisesti vahva ja tukeutuu alueen omaan osaamiseen. Maakunnassa on jatkossa sekä omaa että yksityistä palvelutuotantoa. Palveluiden toimintavarmuudesta huolehditaan tasokkaalla julkisella palvelutuotannolla ja laadukkaalla palvelujen järjestämisellä.

Koronapandemian seurauksena on syntynyt hoito- ja hoivavelkaa, jonka purkamiseen tarvitaan kaikkia palveluntuottajia. Ostopalvelujen, kuten palveluseteleillä tuotettavien palvelujen, tulee olla kustannustehokkaita, vaikuttavia ja vastuullisesti toteutettuja. Pelkkä hinta ei saa olla kilpailutuksessa ainoa ratkaiseva tekijä, vaan esimerkiksi palvelujen laatu- ja saavutettavuusmittareita tulee käyttää monipuolisesti. Näin mahdollisestaan myös pienten yritysten ja järjestöjen osallistuminen kilpailutuksiin ja palvelujen tuottamiseen.

Kunnat ovat keskeisiä kumppaneita

Pidämme kuntia hyvinvointialueen keskeisinä yhteistyökumppaneina. Kunnilla on edelleen vastuu asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Tässä työssä tärkeitä ovat yhteiset tiedot ja työtavat, jotka varmistavat kuntalaisten sujuvan ja turvallisen arjen. Tiivis yhteistyö kuntien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten sekä korkeakoulujen opiskeluhuollon palveluiden kanssa on välttämätöntä. Koulujen opiskeluhuoltoryhmien ja opiskelijoiden sosiaali- ja terveyspalveluiden tulee toimia verkostona kuntien ja hyvinvointialueen välillä.

Coxan, Sydänsairaalan ja Fimlabin toiminta turvataan

Pidämme erittäin tärkeänä turvata Tays-kokonaisuuteen kuuluvien Coxan, Tays Sydänsairaalan ja Fimlabin toiminta julkisesti omistettuina osakeyhtiöinä, jotka tuottavat korkeatasoisia palveluja Pirkanmaan hyvinvointialueen lisäksi myös muualle Suomeen.

Yliopistosairaalan osana ylläpidetään ja kehitetään Tays Valkeakosken ja Tays Sastamalan toimintaa. Erikoissairaanhoidon yksikköinä sairaalat ovat samalla osa paikallisia sote-kampuksia. Tays Keskussairaalan yhteyteen Kaupin alueelle rakennetaan yliopistollinen sote-keskus. Ylä-Pirkanmaan alueella kehitetään edelleen haja-asutusalueille tuotettavien sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintamallia.

Sosiaali- ja terveysjärjestöt edistävät osallisuutta

Korostamme, että sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat hyvinvointialueen keskeisiä yhteistyökumppaneita. Hyvinvointialue turvaa järjestöjen toimintaedellytyksiä muun muassa myöntämällä avustuksia ja varmistamalla osaltaan, ettei järjestöjen tuki katkea, kun palvelut siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle. Lähitorit toimivat ihmisten kohtaamispaikkoina ja muun muassa järjestöjen tuottamien palvelujen matalan kynnyksen palvelupisteinä. Järjestöjen auttamistyö, vertaistuki ja kohtaamispaikat edistävät osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialue voi ostaa järjestöiltä palveluja.

Hyvinvointialue on osa kiertotaloutta

Pidämme tärkeänä, että Pirkanmaa tähtää hiilineutraalisuuteen vuoteen 2030 mennessä ja että hyvinvointialue sitoutuu omassa toiminnassaan tähän tavoitteeseen. Hyvinvointialueen toiminnan tulee olla sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä. Hyvinvointialue on osa Pirkanmaan älykästä ja kehittyvää kiertotaloutta, jonka ytimessä ovat energia- ja materiaalitehokkuus.

VAHVA TALOUS JA DIGITAALISUUS LUOVAT MAHDOLLISUUKSIA

Edellytämme, että valtio huolehtii Pirkanmaan hyvinvointialueen riittävästä rahoituksesta. Lähdemme siitä, että pirkanmaalaisten sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen digitaaliset palvelut ovat helppokäyttöisiä. Pirkanmaalaisille tulee myös tarjota hyvinvointialueen toimintaan monipuolisia vaikuttamisen tapoja.

Riittävä valtion rahoitus turvataan

Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee Suomen suurimpana hyvinvointialueena varmistaa monipuolisin edunvalvonnan keinoin, että alueen käytävissä on riittävä valtion rahoitus palvelutarpeen lisääntymiseen (mm. väestönkasvu, ikääntyminen ja monikulttuurisuus) ja lainsäädännön asettamiin velvoitteisiin nähden. Rahoituksessa on otettava huomioon palvelutarpeen lisäksi myös välttämättömät investoinnit toimitiloihin ja rakennuksiin sekä ICT-ratkaisuihin. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien uudistamiseen ja digitalisaatioon tulee varata kansallinen erillirahoitus.

Hyvinvointialueen tulee huolehtia, että sen oma palvelutuotanto ja ostopalveluina hankittavat palvelut on järjestetty ja tuotettu kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti. Tuottavuuden parantamiseen tulee kiinnittää lisääntyvästi huomiota.

Asiakasmaksut säilyvät kohtuullisina

Palveluiden asiakasmaksut tulee määritellä siten, että ne eivät estä palvelujen käyttöä tai lääkärin määräämien lääkkeiden hankintaa. Peruspalvelujen maksuttomuutta on myös perusteltua selvittää.

Digitaalisuus palvelee asiakkaita

Sähköisten palvelujen hyödyntäminen on yhä tärkeämpi osa asiakkaiden palveluvalikoimaa. Huolehdimme siitä, että Pirkanmaan hyvinvointialue luo kansalaisille yhden digitaalisen kanavan, josta asukkaat pääsevät hyvinvointialueen palveluihin. Teknologisten ratkaisujen tulee tukea eri henkilölle ja eri ikäisille parhaiten sopivien palvelujen saavutettavuutta ja käyttöä. Digitaaliset palvelut ovat tärkeitä erityisesti nuorille ja lapsiperheille.

Digitaalisuuden avulla palvelujen aukioloaikoja voidaan laajentaa ja palveluun pääsemistä nopeuttaa sekä tehdä palvelun käytöstä ajasta ja paikasta riippumatonta. Hyvinvointialue kehittää digitaalisia palveluja tiiviissä yhteistyössä käyttäjien sekä yritysten ja järjestöjen kanssa. Tavoitteena on, että Pirkanmaa on sosiaali- ja terveydenhuollon käyttäjäystävällisten digitaalisten palvelujen edelläkävijä.

Hyvinvointialueelle rakennetaan yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa asiakas- ja potilastietojärjestelmä, joka on yhteensopiva valtakunnallisesti. Tietojärjestelmän suunnittelussa ja toteutuksessa huolehditaan erityisesti sen käyttäjäystävällisyydestä ja siitä, että se vapauttaa eri ammattilaisten aikaa varsinaiseen hoito- ja hoivatyöhön.

Toimitilojen kunto ja käyttö selvitetään

Pidämme tärkeänä, että Pirkanmaan sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon toimitilojen käytöstä laaditaan erillinen suunnitelma. Sen pitää sisältää investointi- ja peruskorjausohjelma, joka perustuu tilojen kuntoarvioon sekä tulevaan käyttötarpeeseen. Ohjelman tulee valmistua niin, että sen toteuttaminen voidaan aloittaa ensimmäisen valtuustokauden aikana. Erikoissairaanhoidossa jatketaan Taysin uudistamisohjelman toisen vaiheen peruskorjauksen ja investointien suunnittelua ja toteuttamista.

Lääkärihelikopterille uusi tukikohta

Hyvinvointialueen tulee aktiivisesti vaikuttaa siihen, että FinnHEMS Oy rakentaa Pirkanmaan lääkärihelikopteritoiminnalle uudet tilat Pirkkalan lentoaseman alueelle. Hyvinvointialueen tulee olla aloitteellinen myös siinä, että FinnHEMSin Pirkkalan tukikohdasta voidaan kehittää valtakunnallinen lentokoneella tapahtuvien potilassiirtojen keskus.

Asukkaat pääsevät vaikuttamaan

Meille on tärkeää, että hyvinvointialue tarjoaa asukkailleen monipuolisia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja sekä aitoa mahdollisuutta osallistua ja innostua. Valinnanvapautta lisääviä ja palvelujen saatavuutta parantavia toimintatapoja tulee kehittää yhteistyössä asukkaiden kanssa.

Asiakasraadit, aloiteoikeus ja mahdollisesti myös alueellinen neuvoa-antava kansanäänestys ovat esimerkkejä vaikuttamismahdollisuuksista. Osallistumista ja vaikuttamista tukevat osaltaan myös nuorisovaltuustojen sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen aktiivinen toiminta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon arvopohja kumpuaa etiikasta. Pirkanmaan hyvinvointialueelle tulee nimetä hoiva- ja hoitoeettinen neuvottelukunta.

Sinä päätät, kuka tekee kanssasi työtä hyvinvointisi ja turvallisuutesi puolesta – äänestä sosialidemokraattista ehdokasta.